

Even mijmeren in de vastentijd...

...een woord bij de vijfde zondag

Zondag 21 maart 2021

Jer. 31,31-34 en Johannes 12,20-33

Adriaan Debbaut – piano en zang

Ann Staelens – opname en montage

Willy Snauwaert – draaiboek en voorganger

** Om te beginnen – muzikale inleiding – piano*

* Een woord bij de vijfde zondag in de veertigdagentijd door pr. Willy

Jer. 31,31-34 en Johannes 12,20-33

Iedereen begint wat zenuwachtig te worden, het Paasfeest nadert met de daaraan gekoppelde voorbereidingen. De spanning stijgt, want Jezus is wat omstreden vanwege zijn bonte uitspraken

en zijn tegendraadse manier van doen – zoals onze bisschoppen op vandaag.

Het waren niet alleen Joden die naar de stad trokken, er waren ook Grieken bij, andersgelovigen en allochtonen.

Zij vroegen aan Filippus om Jezus te spreken.

Meteen liet hij een kernachtige boodschap weerklinken:

“Als de graankorrel niet in de aarde valt blijft hij alleen; maar als hij sterft brengt hij veel vrucht voort.”

Is dit om zichzelf moed in te spreken

– hij voelde de onrust en de controverse tegenover zijn persoon groeien

–

of laat hij de authentieke christelijke boodschap weerklinken.

Paulus zal het later in één van zijn brieven nog herhalen

wanneer hij spreekt over de gekruisigde Christus – voor Joden een aanstoot

voor heidenen een dwaasheid maar voor zij die geloven is hij Gods kracht en Gods wijsheid.

Op deze ‘Passiezondag’ laten wij deze gedachten diep tot ons doordringen,

wel wetend dat ze haaks staan op wat er in onze wereld gebeurt.

Onverbloemd wordt ons op het hart gedrukt welke weg Jezus is gegaan:

een weg van de liefde die zichzelf wegschenkt tot het einde toe,

tot in de totale zelfontleding en in vertrouwen op God zijn Vader.

‘Nieuw leven voor zijn volk’

“Ubi caritas et amor, ubi caritas Deus ibi est”.

We zingen deze woorden zo dikwijls – ze zijn zo diep van betekenis als we ze biddend zingen.

Deze woorden verwijzen in elk geval ook naar het levensideaal van Jezus,

een man wiens levensmissie eindigt als een misdadiger op het kruis.

Deze taaie doorzetting van deze dertiger kunnen we wellicht beter verstaan vanuit een aantal actuele voorbeelden van mensen

die precies krak hetzelfde doen – hun leven geven in onbaatzuchtige liefde

voor hun volk.

Ik noem hier de naam van Nelson Mandela die als leider van het ANC er naar streefde dat de zwarten en kleurlingen het net zo goed hadden als de blanken.

Het was een felle strijd tegen de apartheid. Daar deze organisatie illegaal was

werd Mandela gevangen genomen. Op het Robbeneiland kwam hij terecht in een streng beveiligde gevangenis. Na enkele jaren werd hem aangeboden om vrijgelaten te worden.

Maar keer op keer weigerde hij dat met de woorden: “Ik verlaat deze gevangenis alleen,

als ik echt vrij ben om te staan en te gaan waar ik wil”.

Pas na 25 jaar gevangenschap, op 11 februari 1990 verklaarde de toenmalige president De Klerk Mandela vrij om te gaan en te staan waar hij wilde. Hij is nog jarenlang president geweest van zijn land Zuid-Afrika om zijn idealen en zijn dromen te realiseren! **‘Nieuw leven voor zijn volk’**

De Russische oppositieleider Aleksej Navalny wil opkomen voor een democratisch bestuur

in zijn land. Na een vergiftigingspoging en een volledig herstel in het gastland Duitsland, besluit hij om terug te keren naar zijn eigen vaderland, Rusland.

Hij wist wat hem te wachten stond. Hij is recht in de armen van zijn vijand gelopen.

Reeds op het vliegtuig werd hij in de boeien geslagen.

Nu zit hij opgesloten.

Hij schrijft op Instagram: “Ik had geen idee dat het mogelijk is een echt concentratiekamp op 100 km van Moskou neer te zetten. Ik bevind mij in

strafkamp nummer 2 in de regio Vladimir. Hier wacht mij de komende jaren 'de hel op aarde', zo zeggen ex-gevangenen die het overleefden. Laat ons hopen dat ook Aleksej een omwenteling kan teweegbrengen in zijn geboorteland, **'Nieuw leven voor zijn volk'**.

"Ubi caritas et amor, ubi caritas Deus ibi est"

Dit zijn slechts twee namen van mensen die geleefd hebben en die nog leven in de actualiteit.

"Als de graankorrel niet in de aarde valt blijft hij alleen; maar als hij sterft brengt hij veel vrucht voort."

Liefhebben is voor veel mensen een romantische aangelegenheid.

Terecht: ze is er om ons hart te verblijden en ons gelukkig te maken.

Maar liefde is tegelijkertijd ook: lijden en zelfs eraan sterven.

Alle levensmomenten zijn een mengsel van lief en leed, van zin en onzin, dat weten we.

Maar het lijden lijkt zo harteloos, zo vruchteloos, zo zinloos te zijn.

Uit een film van Richard Attenborough - 'Shadowlands' - op Canvas onthoud ik deze zin:

God, de Schepper van het heelal vergelijkt hij met een beeldhouwer.

"We zijn een rotsblok waaruit de beeldhouwer menselijke vormen hakt.

De klappen van zijn beitel die ons zo veel pijn doen, maken ons perfect."

Wanneer wij in Jezus' voetspoor willen gaan,

zullen we ook vaak terechtkomen op kruispunten waar we voor de keuze staan:

of liefde tot het uiterste

of egocentrisch zelfbehoud.

Dan komt het erop aan of je gelooft dat sterven aan zichzelf,

dat zich wegschenken, wonderbaarlijk vruchtbaar is.

Het gebeurt zo vaak in het dagelijkse leven, in onze gezinnen, in onze gemeenschap:

partners die binnen een huwelijk of een hechte vriendschap blijven kiezen voor elkaar,

ouders die zich wegcijferen voor hun kinderen en kleinkinderen,

kinderen die hun liefde voor hun ouders heel concreet maken.

Mensen die bekommerd zijn om wat er in hun buurt gebeurt,

er is zo veel verdoken lijden en verdriet, onmacht en pijn aanwezig.

Maar wij hebben de kracht in ons, om mensen tot 'leven' te brengen.

"God verhoort onze gebeden. Wij bidden omdat we niet anders kunnen.

Wij bidden omdat we hulpeloos zijn, omdat wij er voortdurend behoefte

aan hebben.

Of wij nu wakker zijn of slapen. Het verandert God niet. Het verandert ons.”

We moeten geloven dat als een mens sterft, een onvermoed nieuw leven begint.

Ieder moet wel accepteren dat de hele natuur in de winter sterft en tot nieuw leven opbloeit in de lente.

Zo ook zal ooit geschieden met de mens, met ieder van ons

Het is zoals met de graankorrel die in de aarde sterft en honderdvoudig vrucht voortbrengt.”

* Muzikaal intermezzo – piano

* Voorbede met gezongen acclamatie

Tot God die mensen tot vrijheid roept,
bidden wij:

–Voor allen die worden gewond
door godsdienstige visies die hen klein maken
en terneerdrukken.

Laten wij bidden...

Ubi Caritas et amor, ubi caritas Deus ibi est

–Voor allen die lamgeslagen zijn door hun verleden,
door schuld,
door leed dat niet kan worden gedragen.

Laten wij bidden...

–Voor allen die zich sterk maken
voor de zaak van gerechtigheid en vrijheid,
voor allen die zichzelf opzij zetten
vanwege de nood van een ander.

Laten wij bidden...

* Slotgebed:

Gij, die mensen bevrijdt:
schenk ons
de levenskracht van uw zoon

die als een graankorrel in de aarde viel
om de wereld te maken
tot een plaats van vrede,
waar eenzaamheid
tot gemeenschap wordt
en mensen durven sterven
voor elkanders geluk,
waar het kruis
ons de weg wijst naar vrede,
in deze veertig dagen en heel ons leven. Amen.

*Een lied om te eindigen – Bevrijd mij toch (t.: Sieds Prins, m.: Tom Löwenthal)

Bevrijd mij toch (t.: Sieds Prins, m.: Tom Löwenthal)

**Sta op, be-vrijd mij toch mijn God,
kom en ze - gen mij.**

Zo - ve - len staan mij naar het le - ven,
ke - ren zich te - gen mij, zeg - gen van mij:
voor jou geen be - vrij - ding. Jij,
Jij bent als een schild om mij heen, mijn trots,
het hoofd zal ik dan hef - fen.
Roep ik luid, Jij ant - woordt mij van de hei - li - ge berg.
Neer - leg - gen mag ik mij,
sla - pen en weer ont - wa - ken. Jij draagt mij.

Zegen:

Moge God u allen zegenen met zijn liefde en zijn vrede,
hij die is Vader, Zoon en Heilige Geest.